

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

3 жовтня 2024 року

Біла Церква

2024

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.
Славінська О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, керівник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 104 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

умови», ідентичні показникам МБВ і СН № 5061–89, що втратили чинність, згідно із розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 січня 2016 року, № 94-р, і на сьогодні не є чинними в Україні.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», у разі відсутності в нормативно-правових актах України вимог стосовно безпечності плодоовочевих продуктів, які планується виробляти, оператори ринку мають право керуватися параметрами безпечності, визначеними в нормативних документах відповідних міжнародних організацій, а за відсутності нормованих параметрів у таких нормативно-правових актах – застосовувати параметри безпечності, що встановлені законодавством ЄС [5,с.32, 6,с.26].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз потенціалу ринку ягід в Україні. URL:<https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-yagod-v-ukraine-2019-god>
2. Сало І.А. Розвиток ринку плодів та ягід в Україні. Економіка АПК. 2021. № 3. С. 17–24.
3. ДСТУ ЕЭК ООН FFV-07:2007. Чорниця та лохина. Настанови щодо постачання і контролювання якості (ЕЭК ООН FFV-07:2006, IDT). [Чинний від 2007–12–24]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2008. 24 с.
4. ДСТУ 4837:2007. Фрукти та ягоди швидкозаморожені. Технічні умови. [Чинний від 2007–10–20]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 18 с.
5. On the hygiene of foodstuffs : Regulation (EC) of the European Parliament and of the Council on 29.04. 2004 № 852/2004. URL:<https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/uri=CELEX%3A32004R0852>.
6. Regulation (EC) of the European Parliament and of the Council on 28.01.2002, № 178/2002, laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety. URL:<http://www.reachteam.eu/chinese/REACH-ME/engine/sources/regulations/launch-178-2002-EC.html>.

УДК 619:616.955.132:639.3

ДЖМІЛЬ В.І., канд. вет, наук, **ЛЯСОТА В.П.**, д-р. вет., наук, **БУКАЛОВА Н.В.**, канд. вет, наук, **АНТИПОВ А.А.**, канд. вет, наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ КОРОПІВ ЗА АРГУЛЬОЗНОЇ ІНФВАЗІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ АНТИГЕЛЬМІНТИКА "БРОВЕРМЕКТИН-ГРАНУЛЯТ™"

Наведено результати дослідження інвазованості коропів віком 1+ аргулюсами, та ефективність використання препарату "Бровермектин-гранулят™" при лікуванні аргульозу.

Ключові слова: ставок, риба, коропа, паразити, антигельмінтик, аргулюси, інтенсивність інвазії, екстенсивність інвазії, екстенс ефективність.

DZHMIIL V.I., candidate of veterinary sciences, **LYASOTA V.P.**, doctor of veterinary sciences, **BUKALOVA N.V.**, candidate of veterinary sciences, **ANTIPOVA.A.**, candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

EFFICIENCY OF CARP TREATMENT FOR ARGULLOUS INFECTION WITH THE USE OF "BROVERMECTIN-GRANULYAT™" ANTHELMINTIC

The results of the study of the infestation of carp aged 1+ with argulosis and the effectiveness of the use of the drug "Brovermectin-granules™" in the treatment of argulosis are given.

Key words: pond, fish, carp, parasites, anthelmintic, arguluses, intensity of invasion, extensiveness of invasion, extensive effectiveness.

Сучасне сільське господарство представлене багатьма напрямками господарювання які направлені на забезпечення пересічних українців повноцінними продуктами харчування. Рослинництво забезпечує споживачів продуктами харчування багатими на вітаміни та інші необхідні компоненти для нормального розвитку організму споживача, проте забезпечення

організму споживача повноцінними білками покладається саме на тваринницьку галузь сільського господарства куди входить скотарство, свинарство, птахівництво, а також галузь рибиництва.

Враховуючи це слід сказати, що морське та океанічне рибицтво в Україні на даний час переживає не найкращі часи хоча на ринку рибної продукції є імпортна риба та рибопродукти, однак слід звернути увагу на рибу яка вирощується в ставкових рибиницьких господарствах, рибу вирощену у внутрішніх водоймах України [1,с.4].

Аналізуючи статистичні, літературні дані, та результати власних спостережень можна сказати, що в умовах сьогодення не всі рибиницькі господарства ефективно використовують напрацьовані та науково обґрунтовані методи ведення рибицтва що негативно відображається на продуктивності рибиницьких водойм [2,с.7].

На продуктивність рибиницьких водойм впливає багато чинників пов'язаних з рибиницьким процесом починаючи від підготовки ставків до вирощування риби, отримання рибопосадкового матеріалу, процесу посадки риби на нагул, годівлі та власне контролю процесу вирощування риби. Окрім цього важливим та негативним фактором який гальмує процес вирощування якісної та безпечної риби є хвороби риб, які уповільнюють ріст риби, знижують її вгодованість, псують товарний вигляд і часто призводять до загибелі риби. Відомо, що до такого негативного ефекту призводять інфекційні, інвазійні хвороби та отруєння риби.

Слід сказати, що в останні роки в зв'язку зі зміною клімату все частіше зустрічаються такі інвазійні хвороби як аргульоз, лернеоз, гіродактильоз, дактилогіроз, діплостомоз, та цілий ряд інших захворювань [3,с.79; 4,с.29; 5,с.65;6,с.89;7,с.42].

Аналізуючи дані літературних джерел та результати власних спостережень можна сказати, що однією з причин виникнення даних хвороб є порушення ветеринарних та санітарно гігієнічних правил вирощування риби в ставкових рибиницьких господарствах, окрім того зміна кліматичних умов також сприяє загостренню перебігу тих захворювань які реєструвалися у риби але перебігали без особливого загострення.

Одним з таких захворювань є аргульоз, яке викликається паразитуванням на рибі паразитичних рачків з роду зябровостих (*Branchiura*). Відомо три види аргулюсів, *Argulus japonicus* паразитує у корокових та інших видів риб у водоймах Західної Європи, України, басейну Амуру, *Argulus foliaceus* поширена в європейській частині, Сибірі, Середній Азії, паразитує у різних прісноводних риб, переважно корокових та *Argulus coregoni*, який уражує лососевих і сигових риб, частіше зустрічається на Далекому сході. Всі згадані рачки належать до родини Argulidae. При паразитуванні на рибі вони проколюють шкіру, ссуть кров, в місцях прикріплення паразитів виникають набряки, крововиливи, уражені ділянки червоніють. При інтенсивному ураженні паразитами особливо молоді риб остання виснажується, втрачає масу та може гинути [8,с.241; 9,с.134;].

Метою наших досліджень було провести моніторинг аргульозної інвазії коропів віком 1+ та провести їх лікування з використанням антигельмінтного препарату "Бровермектин-гранулят™" з визначенням його ефективності при даній інвазії.

Таким чином нами в процесі вирощування коропів вікової групи 1+ в одному з ставків Київської області, Білоцерківського району, с. Насташка було проведено контрольні облови, які проводили один раз у 15 днів з метою визначення інтенсивності росту та визначення епізоотичного стану з інфекційних та інвазійних хвороб риб.

Враховуючи збільшення екстенсивності та інтенсивності інвазії досліджених коропів аргулюсами при контрольних облогах було прийнято рішення провести лікувальну обробку з використанням лікувально-кормової суміші (ЛКС) з препаратом "Бровермектин-гранулят™" із розрахунку 60 мг /1 кг маси риби. Лікувальну кормову суміш згодовували у продовж 2 днів в кількості 5% від загальної маси риби.

При контрольному облові перед лікувальною обробкою було досліджено 25 коропів причому було встановлено ураженість 16 коропів збудником аргульозу тобто екстенсивність інвазії становила Е.І. - 64% при інтенсивності інвазії І.І. - 5 екз. на рибу. Останні відмічали в ділянці грудних, черевних плавців, черевці та найбільше в ділянці хвостового стебла і хвостового плавника.

Через 15 діб після лікування риби із застосуванням препарату "Бровермектин-гранулят™" було проведено наступний контрольний облов причому знову було досліджено 25 коропів віком 1+.

При огляді риби було встановлено, що риба мала добрі клінічні показники, проте у однієї риби виявлено ураження аргулюсами 2 екз, таким чином відмічено зниження ураженості аргулюсами від Е.І. до – 64% до – 4% при зниженні І. І. – від 5 до 2 паразитів на одну інвазовану рибу.

Провівши розрахунки екстенс ефективності застосованого препарату нами встановлено, що екстенс ефективність "Бровермектин-гранулят™" застосованого для лікування аргульозу в умовах даного ставка склала 93,8 відсотки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шерман І.М. Ставове рибництво. 1994. 4 с. URL: <http://dspace.ksau.kherson.ua>
2. Атлас промислових риб України / М.В. Гринжевський та ін. К.: КВІЦ, 2005. 7 с.
3. Джміль В.І., Хіцька О.А., Антіпов А.А. Вплив санітарного стану ставка та рН води на ступінь аргульозної інвазії коропів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. «Сучасний розвиток ветеринарної медицини:» 26 жовтня 2023 р. м. Біла Церква С. 79-81
4. Джміль В.І. Моніторинг та лікування лернеозу у коропів, що вирощувалися у нагульному ставку ТОВ «Рокитнянський рибгосп» в період 2019 року: матеріали міжнародної-практичної конференції «Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту» Сучасний розвиток ветеринарної медицини. 30 жовтня 2020 року, Біла Церква С. 29–30.
5. Джміль В.І., Хіцька О.А., Антіпов А.А. Моніторинг епізоотичного стану коропових риб, що вирощувалися у ставку с. Насташка ТОВ «Рокитнянський рибгосп» в період 2021 року щодо діплостомозу: матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту» Сучасний розвиток ветеринарної медицини. 20 жовтня 2020 року, Біла Церква С. 64–66.
6. Джміль В.І., Дактилогіроз коропів в рибницьких господарствах київської області. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. 2010. Том. 12. № 2 (44). Ч. 1. 89 с. URL: [file:///C:/Users/Asus_001/Downloads/nvlnu_2010_12_2\(1\)_19.pdf](file:///C:/Users/Asus_001/Downloads/nvlnu_2010_12_2(1)_19.pdf)
7. Влада П. Хвороби, що псують товарний вигляд риби. Ветеринарна медицина України. 2006. № 5. 42 с.
8. Вовк Н.І., Божик В.Й. Хвороби прісноводних риб. К.: Агроосвіта, 241 с.
9. Микитюк П.В., Якубчак О.М. Хвороби прісноводних риб. Київ. Урожай. 134 с.

УДК 614.31:637.12/.3:619

ЛЯСОТА В.П.¹, д-р вет. наук, **БОГАТКО Н.М.¹** д-р вет. наук, **БУКАЛОВА Н.В.¹** канд. вет. наук, **ДЖМІЛЬ В.І.¹** канд. вет. наук, **ХІЦЬКА О.А.¹** канд. вет. наук, **МАЗУР Т.Г.¹** канд. вет. наук, **ТКАЧУК С.А.²** д-р вет. наук, **ПРИЛІПКО Т.М.³** д-р с.-г. наук, **БОГАТКО А.Ф.**, асистент ¹

¹ Білоцерківський національний аграрний університет, ² Національний університет біоресурсів і природокористування України, ³ Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Кореспондентний автор Лясота В.П. lyasota777@gmail.com

ЯКІСТЬ СМЕТАНИ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИРОБНИКІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ

На основі комплексних досліджень науково обґрунтовано та доведено доцільність постійного проведення визначення безпечності та якості сметани молокопереробних підприємств України, згідно діючих національних стандартів з визначенням його фальсифікації.

Ключові слова: молочна промисловість, харчовий продукт, сметана, органолептичні, фізико-хімічні, мікробіологічні, токсикологічні показники, безпечність, якість, споживач.

LYASOTA V.P.¹, Doctor of Veterinary Sciences, **BOGATKO N.M.¹** Doctor of Veterinary Sciences, **BUKALOVA N.V.¹** Candidate of Veterinary Sciences, **DZHMIL V.I.¹** Candidate of Veterinary Sciences, **HITSKA O.A.¹** Candidate of Veterinary Sciences, **MAZUR T.G.¹** candidate of veterinary sciences, **TKACHUK S.A.²** doctor of veterinary sciences, **PRYLIPKO T.M.³** doctor of agricultural sciences, **BOGATKO A.F.**, assistant

¹ Bilotserk National Agrarian University, ² National University of Bioresources and Nature